

"ZA OKNEM"- PROJEKT MIĘDZYNARODOWY REALIZOWANY W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 12 W CZĘSTOCHOWIE

Zmiany, jakie zaszły w Europie w ostatnich latach, zaczęły skutkować licznym przemieszczaniem się ludzi. Jedni z Polski wyjeżdżają, inni do niej przybywają. Swoboda podróżowania, rozszerzenie Unii Europejskiej i procesy globalizacyjne powodują konieczność przygotowania uczniów do kontaktów z obcokrajowcami, m.in. poprzez zapoznanie ich z historią i kulturą innych narodów.

W myśl idei otwartości społecznej i Europy bez granic w roku 2005, nie bez obaw, rozpoczęliśmy międzynarodową współpracę szkół w ramach programu Socrates Comenius. Odczuwaliśmy niepokój, gdyż nasza wiedza na temat realizacji projektów międzynarodowych była niewielka, ale chęć doświadczenia czegoś nowego - ogromna. Naszymi partnerami zostali: St Mary's Primary School-Yate (Wielka Brytania), Ecole Primaire Jeanne D'arc-Rennes (Francja) i Heby Skola-Heby (Szwecja). Mielśmy nadzieję, że wspólnie z nauczycielami tych szkół, będziemy w ciekawy sposób uczyć o współistnieniu różnych kultur w Europie.

W styczniu odbyła się wizyta przygotowawcza, w czasie której ustaliliśmy 36 miesięczny program współpracy. Tytuł projektu "Za oknem" miał być odzwierciedleniem celów, jakie stawialiśmy sobie i naszym uczniom. Założyliśmy, że dzieci

zdobędą i poszerzą wiedzę o kulturze, tradycjach i historii krajów partnerskich. Wierzyliśmy, że dzięki temu staną się otwarte na inne kultury i narody, poznają walory turystyczno - krajoznawcze regionów partnerskich i własnego. Opracowany przez nas projekt ma charakter interdyscyplinarny i interkulturowy. Jego zaletą jest też to, że ze względu na uniwersalność tematu można go realizować z uczniami na wszystkich etapach edukacyjnych. Dzięki temu w naszej placówce w realizację projektu zaangażowana jest cała społeczność szkolna. Pracujemy w oparciu o szczegółowe harmonogramy na każdy kolejny rok, ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za wykonanie poszczególnych zadań, co w znacznym stopniu przyczynia się do osiągnięcia zamierzonych celów i sprzyja terminowości prac.

W pierwszym roku realizacji projektu uczniowie wszystkich czterech szkół wykonywali m.in. następujące zadania: rysowali siebie i swoje rodziny, opisywali po angielsku swoich najbliższych, pisali listy o sobie w języku angielskim i wysyłali je do rówieśników z innych krajów. Kolejne zadania poświęcone były szkole i nauczycielom. Dzieci rysowały podobizny i karykatury swoich nauczycieli, fotografowały oraz rysowały szkołę. Miesiące jesienne przeznaczone zostały na międzynarodową wymianę przepisów na ulubione potrawy. Powstała w ten sposób książka kucharska zawierająca przepisy z Polski, Francji, Szwecji i Wielkiej Brytanii. Grudzień to magiczny czas Świąt Bożego Narodzenia, dlatego dzieci wykonały kartki i ozdoby świąteczne. Kolejne miesiące służyły wymianie myśli na temat zabaw zimowych i różnych form spędzania czasu wolnego. Uczniowie rysowali swoje ulubione zabawy zimowe, wykonywali komiksy o tej samej tematyce oraz pisali listy o swoich zainteresowaniach i sposobach spędzania czasu wolnego. Wiosną to coroczne święto szkolne - Dzień Europejski, podczas którego uczniowie biorą udział w konkursach wiedzy o krajach partnerskich i prezentują prace przygotowane w ramach projektu, dotyczące m.in. zwierząt i roślin charakterystycznych dla poszczególnych państw.

Produktem końcowym pierwszego roku projektu był czterojęzyczny kalendarz na rok szkolny 2006/2007 ilustrowany pracami dzieci ze wszystkich krajów partnerskich.

Tematem przewodnim drugiego roku projektu stały się bajki. Zaczęliśmy od bajek narodowych. Uczniowie klas młodszych czytali i omawiali bajki polskie. Wykonali do nich ilustracje i przygotowali miniksiążeczki w języku polskim i angielskim. Dzieci z klas IV-VI dokonały przekładów intersemiotycznych, tworząc komiksy i układając do nich alternatywne zakończenia. Dzieci w Szwecji wymyśliły i spisały pierwszą część bajki międzynarodowej. Drugim etapem było poznanie bajek narodowych partnerów. Nadesłane przez nich utwory były czytane i tłumaczone na język polski. Najstarsi uczniowie kontynuowali tworzenie bajki międzynarodowej. Wykonali również do niej ilustracje. Z kolei do pracy nad utworem włączyli się młodzi Francuzi. Przez cały rok szkolny teatryki uczniowskie przygotowywały przedstawienia, m.in. kukielkową wersję "Kopciuszka", samodzielnie wykonując potrzebne do spektaklu rekwizyty. Podobne inscenizacje przygotowały dzieci we wszystkich krajach partnerskich. Zostały one nagrane na DVD i przesłane do każdej ze szkół.

Ostatnim etapem projektu było oglądanie nadesłanych przedstawień teatralnych oraz prace nad produktem końcowym. Pisana przez cały rok bajka została wydana w czterech językach i opatrzona ilustracjami dzieci.

Trzeci, ostatni rok projektu związany jest z wybitnymi osobami (artystami, naukowcami, wynalazcami, pisarzami i poetami oraz królami i innymi znanymi osobistościami), których osiągnięcia i biografie zostaną zaprezentowane na wyeksponowanej w specjalnym miejscu osi czasu. Oprócz tego uczniowie wykonują prace plastyczne w stylu znanych malarzy, będą słuchali muzyki wybitnych kompozytorów, wezmą udział w konkursie recytatorskim, napiszą recenzje wybranych utworów literackich, wykonają stroje z różnych epok oraz modele niektórych wynalazków.

Produktem końcowym całego projektu będzie czterojęzyczny słownik multimedialny.

Efekty dotychczasowej współpracy przerosły nasze najśmielsze oczekiwania. Zwraca na siebie uwagę szczególnie zaangażowanie uczniów, ich rodziców i nauczycieli.

Uczniowie uczestniczą w atrakcyjnych formach pracy, które są dla nich jednocześnie zabawą i okazją do wszechstronnego rozwoju. Dzięki temu są lepiej zmotywowani, chętniej uczą się języków obcych (widząc ich przydatność we współczesnym świecie). Stają się bardziej świadomymi Polakami i Europejczykami, uczą się ciekawości, otwartości i tolerancji. Na podkreślenie zasługuje także fakt, że realizacja poszczególnych zadań umożliwia uczniom rozwijanie wszystkich kompetencji ogólnych związanych z myśleniem, poszukiwaniem, działaniem, doskonaleniem się, komunikacją i współpracą. Udział w niecodziennych zajęciach niewątpliwie daje dzieciom szansę zaspokojenia podstawowych potrzeb, takich jak potrzeba przeżyć emocjonalnych (przygód), potrzeba kontaktów uczuciowych (koleżeństwo, przyjaźń), potrzeba poczucia własnej wartości i uznania w grupie rówieśniczej i w oczach dorosłych. Okazało się też, że uczniowie i ich rodzice potrafią głęboko zaangażować się w pracę, jeśli mają jasno przedstawiony cel. Sprzyja to również integracji środowiskowej. Zdobyte na tym polu doświadczenia na pewno wykorzystamy w dalszej pracy.

Kolejną zaletą udziału w projekcie jest pozyskanie środków finansowych, dzięki którym możemy wzbogacić bazę dydaktyczną. W celu realizacji programu zakupiliśmy m.in. aparat cyfrowy, mikrofony bezprzewodowe, magnetofon, gabloty wystawowe, parawany, z których nasi uczniowie korzystają również na lekcjach przedmiotowych i w czasie zajęć pozalekcyjnych.

Korzyści płynące z udziału w projekcie nie omijają też nauczycieli. Dzięki wizytom roboczym w krajach partnerów poznają oni inne systemy edukacji, z ich zaletami i wadami. Przenosząc na swój grunt przykłady dobrej praktyki, wzbogacają warsztat pracy i metody nauczania. Pozostaje to w zgodzie ze stosowaną przez nas zasadą, że człowiek nigdy nie może zatrzymać się w miejscu, lecz powinien być otwarty na pojawiające się przed nim możliwości rozwoju. Uczestnicząc w projekcie, uświadomiliśmy sobie potrzebę ciągłego doskonalenia cech, jakimi są: umiejętność wiązania teorii z praktyką, umiejętność organizowania pracy, uczciwość, rzetelność czy profesjonalizm. Jednocześnie nauczyliśmy się, że dzielenie się wiedzą i umiejętnościami nie wszystkim przychodzi z jednakową łatwością, dlatego należy stwarzać sytuacje motywujące do takich działań. I rzeczywiście, często zauważaliśmy, że nauczyciele, którzy do tej pory niechętnie podejmowali podobne wyzwania, dzięki realizacji projektu "Za oknem" stali się bardziej otwarci na wykonywanie zadań we współpracy z innymi osobami, co

niewątpliwie przyczynia się do poprawy jakości kształcenia w naszej szkole.

Wdrażając do realizacji zaplanowane działania, osiągnęliśmy wiele postawionych przed sobą celów. Szczególnie cieszy nas realizacja działań wykraczających poza wykonywane obowiązki służbowe, zwłaszcza tych z udziałem zespołów nauczycielskich. Przyczyniają się one bowiem do zacieśnienia stosunków interpersonalnych oraz powstania nowych pomysłów międzyprzedmiotowych. Jednocześnie jesteśmy przekonani, że uczestnicząc w programie Socrates Comenius, pogłębiamy swoją wiedzę i umiejętności oraz przyczyniamy się do promowania wymiany doświadczeń i wzmacniania europejskiego wymiaru edukacji. Zaskakującym podsumowaniem prowadzonych przez nas działań były słowa jednego z uczniów, który oglądając prace dotyczące rodziny przysłane przez dzieci z innych krajów, powiedział: "Wszyscy jesteśmy do siebie podobni".

Aleksandra LIPIŃSKA -

nauczycielka języka angielskiego

SP nr 12 im. B. Chrobrego w Częstochowie

Agnieszka FREJLICH -

nauczycielka języka polskiego

SP nr 12 im. B. Chrobrego w Częstochowie,

doradca metodyczny SOD w Częstochowie